

PVV: GEDOGEN TEGEN WELKE PRIJS?

ARJAN VLIEGENTHART
TIJMEN LUCIE

SP.

SPECIAAL 7

PVV: Gedogen tegen welke prijs?

SP **PVV: GEDOGEN TEGEN WELKE PRIJS?**

ARJAN Vliegenthart
TIJMEN Lucie

SPECIAAL 7

PVV: gedogen tegen welke prijs?

© SP Media, 2012

E *sp*@*sp*.nl

Ontwerp: Thonik, Amsterdam

4

ISBN 978-90-77133-08-8

PVV: GEDOGEN TEGEN WELKE PRIJS?

INLEIDING	7
DE OPMERKELIJKE DRAAI VAN DE PVV	11
DE KLOOF TUSSEN VERKIEZINGSBELOFTEN EN DE REALITEIT	17
DE PVV EN DE ZORG: GEBROKEN SPEERPUNTEN	23
BEGINNEND VERZET TEGEN DE GEBROKEN BELOFTEN	25
TOT BESLUIT	31
DE BELANGRIJKSTE GEBROKEN BELOFTEN VAN DE PVV	35

INLEIDING

Wie in Nederland wil regeren, moet compromissen sluiten. Sinds oktober 2010 wordt ons land bestuurd door een regering van VVD en CDA, die via een gedoogakkoord wordt gesteund door de PVV. In dit akkoord zijn afspraken vastgelegd over bezuinigingen, immigratie en veiligheid. Bij veel andere onderwerpen, zoals zorg, onderwijs en sociale zekerheid, heeft de PVV de handen vrij. Hier kan Wilders zijn belofte waarmaken dat hij staat voor de belangen van gewone mensen.

Maar doet hij dat ook? In het eerste jaar als gedoogpartner brak de PVV meer dan 180 maal met haar eigen verkiezingsprogramma. Dat is veel, ook in een land waarin politieke partijen geen absolute meerderheden

halen en dus per definitie compromissen moeten sluiten. Het afgelopen jaar publiceerde het Wetenschappelijk Bureau van de SP twee brochures waarin we het stemgedrag van Geert Wilders en zijn PVV hebben geanalyseerd. We keken daarbij in het bijzonder naar de moties die de PVV wel of niet heeft gesteund vanaf het moment dat VVD en CDA met gedoogsteun van de PVV zijn gaan regeren. Deze moties zijn uitspraken van de Kamer over het te voeren beleid en bij uitstek geschikt om politieke beloften te toetsen aan de politieke realiteit. Onze conclusie: tussen oktober 2010 en januari 2011 brak de PVV meer dan 60 verkiezingsbeloften. Een hoge score maar wellicht nog goed te praten als 'beginnersfouten'. In de maanden die daarop volgden, bleek het echter om een bewuste politieke keuze te gaan. Tussen februari en juni liep de teller namelijk op tot maar liefst 180 gebroken beloften. Wilders blijkt dus een veelpleger.

Opvallend genoeg legt Wilders over zijn gebroken beloften geen verantwoording af. Hij mijdt publieke debatten en houdt zijn mensen er ook ver vandaan. Hoogste tijd dan ook om de daden van de PVV voor het voetlicht te brengen en haar uit te nodigen voor een open debat. Want politiek zonder verantwoording past niet in een democratie. Daaraan wil dit boekje een bijdrage leveren.

DE OPMERKELIJKE DRAAI VAN DE PVV

In 2010 toonde de PVV in de aanloop naar de verkiezingen twee gezichten. Geert Wilders sprak niet alleen hardvochtige taal richting moslims, maar hij had ook warme woorden over voor hardwerkende burgers. De PVV zou een sociale partij zijn, die opkomt voor gewone mensen en wil strijden tegen de afbraak van de sociale zekerheid. Het verkiezingsprogramma van de PVV verwoordde op een aansprekende wijze de gevoelens van veel mensen in ons land:

‘De Partij voor de Vrijheid zet zich in voor de verdediging van onze verzorgingsstaat. Onze met veel moeite opgebouwde verzorgingsstaat is een bron van trots. Alleen de PVV komt op voor het behoud van de verzorgingsstaat. De Partij voor de Vrijheid vecht keihard voor

behoud van de AOW op 65 jaar. Voor de PVV is de handhaving van deze oudedagsvoorziening het enige breekpunt bij de formatie van een kabinet. Daarnaast wil de PVV een stringent beloningsbeleid voor de (semi) publieke sector, staatsondernemingen en financiële instellingen met staatssteun. Voor hen geldt de Balkenendenorm als maximumsalaris en de bonuscultuur moet verdwijnen.'

Het was deze sociale agenda die veel kiezers, mogelijk in combinatie met haar aanvallen op de islam, naar de PVV trok. Met deze sociale agenda toonde Wilders zich een flexibel politicus. Toen hij op 3 september 2004 uit de VVD-fractie stapte, bevond hij zich op de rechtervleugel van die partij. Zo stelde hij onder meer dat radicale moslims direct het land uitgezet dienden te worden, veelplegers na drie misdrijven levenslang moesten krijgen en uitgaven aan ontwikkelingshulp gehalveerd moesten worden. Bovendien zou Turkije in zijn ogen nooit lid mogen worden van de Europese Unie.

Maar ook sociaal-economisch bleef Wilders rechts van het midden. Als eenmansfractie, onder de naam Groep-Wilders, bleef hij aanvankelijk zijn neoliberale beginselen trouw. Hij pleitte voor minder overheid en meer marktwerking. Zelf zei hij hierover in zijn zogenoemde 'Onafhankelijkheidsverklaring' van 2005 het volgende:

'Mijn sociaal-economische programma bestaat uit een zichzelf versterkende trits van het afstoten van onnodige overheidstaken, bureaucratie en regulering. Daarmee worden enerzijds belastingverlaging mogelijk gemaakt en anderzijds banen geschapen. Dit zorgt voor een positief ondernemingsklimaat.'

In het verkiezingspamflet van 2006 werkte Wilders deze ideeën verder uit in een paar concrete voorstellen op het gebied van de sociale zekerheid. Die wilde Wilders behoorlijk uitkleden. Cao's zouden niet meer in alle gevallen bindend worden verklaard, het

ontslagrecht diende versoepeld te worden en het minimumloon moest verlaagd worden. Bovendien moest er één belastingtarief (vlaktaks) worden ingevoerd.

In de daaropvolgende jaren liet de PVV haar neoliberale koers echter steeds meer varen. Op sociaal-economisch terrein kon de PVV zelfs onder de linkse partijen geschaard worden: tegen verhoging van de AOW-leeftijd, geen versoepeling van het ontslagrecht en geen verlaging van de uitkeringen. Toen SP-Kamerlid Agnes Kant PVV'er Teun van Dijk confronteerde met het gewijzigde standpunt inzake minimumloon, antwoordde hij geagiteerd: 'Dat is onzin. In zijn kleutertijd zal hij (Wilders) misschien ook wel wat gezegd hebben, maar de PVV staat voor het minimumloon, het niet verlagen van de uitkeringen en handhaving van het ontslagrecht.'

Bij de achterban was deze wending nog niet helemaal doorgedrongen, want tijdens een partijbijeenkomst in Rotterdam in juni 2009 zei een PVV-vrijwilliger over Wilders: 'ik ben het voor 99 procent met hem eens. Alleen afschaffen van het minimumloon vind ik geen goed idee', zo tekende het NRC Handelsblad op 13 juni 2009 op.

Het gewijzigde standpunt van de PVV over minimumloon mag dan ook opmerkelijk genoemd worden. Aanvankelijk werd het minimumloon immers zowel in theorie als praktijk fel bestreden. In 2006 werden twee wetsvoorstellen, die ten doel hadden om werkgevers die minder dan het minimumloon uitkeerden aan te pakken, door de PVV afgewezen.

Hoe valt de draai van de PVV op sociaal-economisch gebied te verklaren? Onmiskenbaar heeft zij veel inspiratie gehaald uit het partijprogramma van de SP. Typische SP-standpunten als geen verhoging van de AOW-leeftijd, geen liberalisering van de huren, geen versoepeling van het ontslagrecht en meer geld voor gepensioneerden werden zonder omhaal overgenomen. Reden voor dit

leentjebuurt spelen zal ongetwijfeld het enorme succes zijn geweest van de SP bij de landelijke verkiezingen van 2006, waarbij de partij maar liefst 25 zetels veroverde. Als geen andere partij was de SP in staat gebleken om de doorsnee Nederlander voor zich te winnen. Om 'Henk en Ingrid' te bereiken kon Wilders niet langer vasthouden aan versoepeling van het ontslagrecht en afschaffen van het minimumloon. Aan de andere kant bleef de PVV vasthouden aan klassiek-liberale opvattingen als een kleine overheid en belastingverlaging en wenste zij niet te tornen aan de hypotheekrenteaftrek. Je kunt dus zeggen dat Wilders uitstekend in staat bleek om aan te voelen wat leefde in de samenleving en zijn standpunten kon aanpassen zonder kiezers van zich te vervreemden. Kamerlid Teun van Dijk verwoordde het sociaal-economische beleid van zijn partij in een debat in de Tweede Kamer in juni 2009 als volgt: 'De PVV is een pragmatische partij en houdt niet van theoretisch geneuzel(...). Meer of minder overheid zullen we per geval bekijken of beoordelen. Niks ideologie maar kijken naar wat goed is voor de burger. Soms is dat meer overheid en soms is dat meer markt.'

Deze opmerkelijke draai kreeg ook haar beslag in het verkiezingsprogramma dat de PVV op 23 april 2010 onder de titel 'De agenda van hoop en optimisme' presenteerde. Centraal in het programma staan een aantal keuzes die in de ogen van de PVV gemaakt moeten worden. Keuzes op het gebied van veiligheid, islambestrijding, democratisering, zorg en onderwijs. Speerpunten zijn een veiliger Nederland, minder moslims, meer inspraak voor burgers, meer handen aan het bed en toegankelijk onderwijs. Om deze afzonderlijke doelstellingen te realiseren wil de PVV 10.000 extra politieagenten, een immigratiestop voor mensen uit Islamitische landen, invoering van een bindend referendum, 10.000 extra zorgmedewerkers en handhaving van de studiefinanciering en OV-jaarkaart. Enige breekpunt in het verkiezingsprogramma is de pensioenleeftijd: 'de AOW blijft 65 jaar, geen dag later'. De PVV zegt het financieringste-

kort in 2015 zo goed als weggewerkt te hebben door te bezuinigen bij de overheid. In totaal zou dat 21 miljard moeten opleveren, waarvan 16 miljard wordt besteed aan het begrotingstekort.

DE KLOOF TUSSEN VERKIEZINGS- BELOFTEN EN DE REALITEIT

De verkiezingen van 2010 waren een groot succes voor de PVV. De partij verdrievoudigde bijna en ging van 9 naar 24 zetels. Daarmee werd de PVV de derde partij van het land, na de VVD en de PvdA en voor het CDA. Tegelijkertijd zijn 24 zetels bij lange na niet genoeg voor een absolute meerderheid in het parlement. Maar via het gedoogakkoord zegt Wilders wel degelijk veel invloed te hebben op het beleid van de regering en belangrijke wensen van de PVV uit te kunnen voeren. Maar hoe gaat dat in de praktijk?

Geert Wilders kan zich terecht beroepen op een aantal successen, zoals het in stand houden van de hypotheekrenteaftrek en het

*Tijdens de verkiezingscampagne
het enige breekpunt: de AOW-
leeftijd.*

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

DO
MEE MET DE
D66
RED DE
OW

EREN
PATIE

ontslagrecht. Bij dat laatste punt geldt overigens wel dat de partijen die zich in de laatste campagne tegen het morrelen aan het ontslagrecht hadden uitgesproken een meerderheid kregen in het parlement (SP, PvdA, PVV, ChristenUnie en de Partij voor de Dieren, samen goed voor 76 zetels). Daarnaast heeft het kabinet-Rutte de kilometerheffing in de ijskast gezet en experimenteert de regering met de verhoging van de maximumsnelheid op diverse snelwegen.

Daarnaast leek het er ook een tijd op dat de PVV met het AOW-dossier een half succes zou kunnen boeken. De verhoging van de AOW-leeftijd met één jaar zoals in het gedoogakkoord werd afgesproken, was meer dan de PVV garandeerde in haar verkiezingsprogramma, maar minder dan VVD en CDA wilden. Toch haalden Wilders en de zijnen op dit terrein bakzeil, toen de regering met steun van de PvdA, de AOW-leeftijd wel met twee jaar kon verhogen. Dit pensioenakkoord was dan ook voor Wilders aanleiding om bij de laatste Algemene Politieke Beschouwingen de PvdA en haar toenmalig politiek leider Job Cohen weg te zetten als 'de grote gedoger.' Zonder de steun van de PvdA zou immers de AOW niet met twee jaar, maar met één jaar zijn verhoogd en zou het Europese noodpakket voor Griekenland niet door het parlement zijn gekomen. Dat is zonder meer waar, maar de lijst van punten waarop de PVV overeenstemming heeft bereikt met de regeringspartijen VVD en CDA is veel langer. Wat daarbij vooral opvalt, is dat ook op punten waar de PVV geen afspraken heeft gemaakt met de regering, Wilders en de zijnen wel gewoon met het kabinet meestemmen. Zelfs wanneer dat tegen het eigen verkiezingsprogramma ingaat.

DE PVV EN DE ZORG: GEBROKEN SPEERPUNTEN

De manier waarop de PVV op het gebied van volksgezondheid opereert, laat dat duidelijk zien. Hoewel hier niets over in het regeer- of gedoogakkoord stond, stemde de PVV tégen het voorstel om zorgmanagers te houden aan de Balkenendenorm en het geld te investeren in de zorgmedewerkers. Maar ook op andere terreinen in de zorg, brak zij belofte na belofte. De PVV beloofde: 'geen uitbreiding van de marktwerking in de ziekenhuissector.' Begin november 2010 stelde PVV-zorgwoordvoerder Fleur Agema al dat 'de PVV zich heeft laten overtuigen van het nut van marktwerking in de curatieve zorg.' Over het hoe en waarom van de draai, hoorden we haar echter niet. De PVV voorkwam niet dat zorgverzekeraar Uvit veertig

EHBO-posten gaat sluiten, of dat het verdelen van de publieke AWBZ-gelden wordt overgeheveld naar commerciële zorgverzekeraars. In de tandheelkunde mag geëxperimenteerd worden met vrije tarieven. Vanaf 2012 mag met steun van de PVV marktwerking worden ingevoerd. Het aantal opleidingsplaatsen voor tandartsen hoeft niet te worden verhoogd. Ook vrije marktwerking in de geneesmiddelenvoorziening wordt met steun van de PVV ingevoerd. De fractie wil niet voorkomen dat hogere kosten worden verhaald op patiënten. Een maximumprijs voor medicijnen is voor de PVV taboe. 132 miljoen euro bezuiniging op huisartsenzorg is overbodig als de regering de maatregelen overneemt uit de SP-initiatiefnota Stop Commercialisering Huisartsenzorg, maar ook dit kon niet rekenen op steun van de PVV.

In het regeerakkoord staat dat er '(veel) meer zorgmedewerkers' bij zullen komen, later werd zelfs het aantal van 12.000 extra medewerkers genoemd. Maar onbekend is hoeveel zorgmedewerkers er nu zijn. De PVV stemde tegen een motie om dit uit te zoeken en een 'nulmeting' te maken. Toen de Tweede Kamer aan de regering vroeg om vrijwilligers en mantelzorgers niet mee te tellen bij die 12.000 nieuwe zorgmedewerkers stemde de PVV eveneens tegen. De fractie was ook tegen een voorstel om de inzet van ongekwalificeerd personeel in de zorg tegen te gaan en de positie van mantelzorgers te versterken. Nu veel AWBZ-zorg naar gemeenten gaat, vervalt voor mensen het recht op zorg. Een voorstel om dat te herstellen kreeg evenmin steun van de PVV.

BEGINNEND VERZET TEGEN DE GEBROKEN BELOFTEN

Met het breken van zijn verkiezingsbeloften laat Wilders de mensen waarvoor hij zegt op te komen in de kou staan. Neem nu de postbodes of de defensiemedewerkers. In januari 2011 zei PVV-woordvoerder Van Bommel over de postmarkt: 'Men wil koste wat het kost marktaandeel hebben en de bezorgers zijn hiervan de dupe.' Zijn voorganger op dit dossier, Dion Graus, zei al eerder op 27 februari 2010 tijdens een debat: 'de PVV wil een einde aan het verschrikkelijke stukloonmodel op de geliberaliseerde markt.' In april 2011 stemde de PVV niet in met een voorstel dat postbedrijven stimuleert om betere arbeidscontracten te sluiten. Defensiemedewerkers die ontslagen worden kunnen evenmin rekenen op steun

van de PVV. De fractie stemde tégen een sociaal plan voor ex-soldaten die geen perspectief hebben op werk. Ook een voorstel om bij bezuinigingen eerst te kijken naar overbodige officieren in plaats van gewone manschappen werd door toedoen van de PVV verworpen.

Het breken van de verkiezingsbeloften wordt Wilders niet door iedereen in dank afgenomen en leidt soms tot protest tegen de PVV. Neem nu de buschauffeurs in Den Haag. De PVV heeft zich altijd, zowel nationaal als lokaal gekeerd tegen de verplichte aanbesteding van het Openbaar Vervoer in de grote steden. Deze aanbestedingen zouden de kwaliteit van het Openbaar Vervoer in deze steden uitkleden en de arbeidsvoorwaarden van het personeel versralen. De PVV beloofde dan ook in haar verkiezingsprogramma dat de vervoersbedrijven in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam te beschermen tegen de verplichte aanbestedingen. Als gedoogpartij liet de PVV dit standpunt echter varen en stemde in met bezuinigingen van 120 miljoen op het lokale OV en de verplichte aanbesteding ervan. Niet alleen nationaal, maar ook in Den Haag waar de PVV de grootste oppositiepartij is en geen compromissen hoeft te sluiten om in het college mee te doen. Het is dan ook niet zo vreemd dat de werknemers van de Haagse Trammaatschappij (HTM) de draai van de PVV op dit terrein niet in dank afnemen. Eind 2010, tijdens een gemeenteraadsdebat over de toekomst van het lokale openbaar vervoer en de HTM, liepen boze bus- en tramchauffeurs weg toen de woordvoerder van de PVV het woord kreeg.

Dat is echter nog niet het opmerkelijkste. Partijen hebben immers het recht om hun standpunten te wijzigen, bijvoorbeeld omdat ze door nieuwe informatie een andere positie willen innemen. Het kan ook gebeuren dat partijen bepaalde standpunten tijdelijk moeten laten varen, omdat zij in coalitieverbanden bepaalde afspraken hebben gemaakt. Daarbij gaat het vaak om geven en nemen.

Sommige standpunten moeten dan worden opgeschort, omdat partijen er iets anders voor in de plaats hebben gekregen. Daarover leggen zij dan wel verantwoording af. En juist dat weigert de PVV te doen. Zo wilde Tweede Kamerlid Richard de Mos de handtekeningen van boze buschauffeurs niet aannemen. Terecht schreef de voorzitter van de ondernemingsraad Leo Donk dat het toch de dure plicht van de PVV was om 'direct uit te leggen waarom de PVV is gedraaid in zijn aanbestedingsopvatting voor het OV.' De buschauffeurs hadden zich immers in hun stemgedrag ook laten leiden door de opvattingen van de PVV op dit punt. De buschauffeurs vingen echter bot. De Mos had geen tijd vanwege 'verplichtingen elders.'

Medewerkers van het Openbaar Vervoer in de grote steden demonstreren tegen de verplichte aanbesteding.

TOT BESLUIT

Zoals gezegd, wie in Nederland wil regeren, moet compromissen sluiten. Daar is niets mis mee. Compromissen zijn niet per definitie besmet. Je mag echter wel verwachten dat partijen bereid zijn daarover verantwoording af te leggen. Wat is er ingeleverd en wat krijgt de partij ervoor terug? En juist daar wringt bij de PVV de schoen. Wilders en de zijnen mijden het publieke debat. Door de gedoogconstructie zijn er geen PVV-ministers die in de Kamer ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Juist daarom is een analyse van het stemgedrag van de PVV zo interessant. Daden zijn in de politiek belangrijker dan woorden. De PVV heeft lange tijd het imago op willen houden van een sociale

partij met een hekel aan de islam. Dat laatste is gebleven, maar van het sociale gezicht van de partij is weinig meer over. Toen Wilders in 2004 uit de VVD stapte, werd hij de rechtsbuiten van de Nederlandse politiek. Dat kan. In de jaren daarop veranderde de PVV op belangrijke punten van standpunt. Ook dat mag, je zou het zelfs voortschrijdend inzicht kunnen noemen. Nu de PVV het kabinet van VVD en CDA gedoogd, is zij hard op weg opnieuw de rechtsbuiten van de politiek te worden. De PVV is terug bij af. Dat schreeuwt om uitleg, juist omdat Henk en Ingrid er niet beter van worden. De PVV is een onversneden rechtse partij als het gaat om sociaal-economisch beleid. Haar stemgedrag spreekt boekdelen. Als Wilders het daar niet mee eens is, is het aan hem om uit te leggen wat er niet klopt. Zolang hij dat niet doet, geldt de regel dat wie zwijgt toestemt.

DE BELANGRIJKSTE GEBROKEN BELOFTEN VAN DE PVV

1 AOW:

'De Partij voor de vrijheid vecht keihard voor het behoud van de AOW op 65 jaar. Voor de PVV is de handhaving van deze oudedagvoorziening het enige breekpunt bij de formatie van een kabinet'. De dag na de verkiezingen slikte Wilders deze verkiezingsbelofte alweer in. Wat hem betreft was de AOW niet langer een breekpunt als de PVV daardoor kon meedoen in een regering met het CDA en de VVD. Zo kon de regering de leeftijd met twee jaar verhogen, zonder dat de PVV daar een stokje voor stak.

2 SOCIALE ZEKERHEID:

‘Alleen de PVV komt op voor het behoud van de verzorgingsstaat’, aldus het verkiezingsprogramma. In werkelijkheid komt weinig tot niets van deze belofte terecht. Zo stemde de PVV tegen het opstellen van een armoedebeleid, tegen gelijke rechten op WW en ziektewet voor flexwerkers, voor bezuinigingen op jonggehandicapten en sociale werkplaatsen en voor het korten van de huurtoeslag. Ook de toezegging tegen ‘graaiers en profiteurs’ in actie te komen wordt niet nagekomen. De PVV stemde immers tegen het invoeren van de Balkenendenorm in de cultuursector en in de zorg.

3 ZORG:

De PVV beloofde in haar verkiezingsprogramma dat de zorg beter en betaalbaar zou worden en ouderen meer rechten en voorzieningen zouden krijgen. In de praktijk stemde de PVV in de Tweede Kamer voor hogere eigen bijdragen en voor bezuinigingen op het persoonsgebonden budget (pgb). Ook verklaarde de PVV zich tegen meer marktwerking in de zorg. Desalniettemin steunde zij diverse voorstellen die de marktwerking in de sector juist bevorderen, zoals de overheveling van publieke AWBZ-gelden naar commerciële zorgverzekeraars.

4 ONDERWIJS:

In de aanloop naar de verkiezingen stelde de PVV in haar programma dat de studiefinanciering gehandhaafd moest worden om ervoor te zorgen dat het hoger onderwijs voor iedereen toegankelijk bleef. In het regeerakkoord staat echter dat in de masterfase van de studie een leenstelsel wordt ingevoerd. Een voorstel om dit leenstelsel pas in te voeren als de bachelorfase voldoende is ontwikkeld kon niet op de steun van de PVV rekenen. Wel stemde zij vorig jaar in met een verhoging van de collegegelden.

5 VEILIGHEID:

‘De PVV kiest voor fors extra geld voor veiligheid. Dat zijn 10.000 agenten meer op straat’. Die extra politieagenten komen er echter niet. Honderden agenten raken zelfs hun baan kwijt of verhuizen naar de dierenpolitie. Daarnaast stemde de PVV tegen een motie om 3.000 nieuwe agenten aan te stellen en stemde zij in met bezuinigingen op de politieopleiding.

6 OPENBAAR VERVOER:

De PVV beloofde de gemeentelijke vervoersbedrijven in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag te beschermen tegen aanbestedingen, die het lokale vervoer in de drie grote steden zouden inperken en de arbeidsvoorwaarden van het personeel zouden doen verslechteren. Een motie om de verplichte aanbesteding af te schaffen kreeg evenwel geen steun van de PVV.

7 MIGRATIE:

‘Een volledige migratiestop voor mensen uit Islamitische landen’, zo stelde Wilders bij de presentatie van zijn verkiezingsprogramma. In het gedoogakkoord van VVD, CDA en PVV staat echter dat er hoe dan ook niet getornd wordt aan de Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, waardoor bovengenoemde verkiezingsbelofte bij voorbaat al niet waargemaakt kon worden.

8 DIER EN MILIEU:

‘Fatsoen en respect voor weerloze levende wezens staat voor de PVV voorop’. Blijkens het stemgedrag in de Tweede Kamer houdt de PVV er in het geval van de intensieve veehouderij echter andere principes op na. De partij heeft geen bezwaar tegen de bouw van nieuwe megastallen en keurt extra veiligheidsvoorschriften voor de bio-industrie af.

9 DEMOCRATIE:

‘Onze democratie verkeert in de grootste crisis sinds Thorbecke. Wat we moeten doen is de macht teruggeven aan de burger. Repatrieer de macht uit Brussel naar Nederland’. Een mooie belofte, maar na de verkiezingen stemde de PVV tegen de verbetering van de informatievoorziening van de regering aan de Kamer over de Europese besluitvorming en de invloed van Nederland daarop. Bovendien ondersteunde de partij diverse voorstellen die de macht van ‘Brussel’ op de Nederlandse wetgeving juist vergrootte.

10 BUITENLAND

‘Wij zijn tegen de aanschaf van de JSF’. Na de verkiezingen bleek deze belofte weinig meer waard, want de PVV ging akkoord met de aanschaf van een tweede JSF-testvliegtuig. Een onderzoek naar andere mogelijk vervangers van de F-16 in plaats van de peperdure Joint Strike Fighter vond de PVV niet nodig.

MEER WETEN?

De gebroken beloften van Geert Wilders

http://www.sp.nl/service/rapport/110216_pvvrapport.pdf

Nog meer gebroken beloften van Geert Wilders

http://www.sp.nl/service/rapport/110912_Nog%20meer%20gebroken%20beloften%20van%20Geert%20Wilders.pdf

